

Dato: 24. september 2020

Økonomibilag nr. 6
2020Tlf. dir.: 2498 1032
E-mail: okonomi@balk.dk
Kontakt: Kathrine Dahl Marcussen

Sagsid: 00.30.10-P19-1-20

Skatter, generelle tilskud og udligning**Indledning**

Regeringen og KL indgik den 29. maj 2020 en aftale om kommunernes økonomi for 2021. På baggrund af aftalen har Social- og Indenrigsministeriet udmeldt de beløb, staten garanterer for; udskrivningsgrundlaget samt generelle tilskud og udligning for budget 2021 (statsgarantien).

KL har på baggrund heraf udsendt nye skøn for den forventede vækst i udskrivningsgrundlaget og bloktilskudspuljen mv. for årene 2021-2024.

På baggrund af disse udmeldinger er der udarbejdet en ny prognose over forventningen til Ballerup Kommunes indtægter frem til 2024. I prognosen er der foretaget beregninger af de forventede skatteindtægter og de tilhørende tilskuds- og udligningsbeløb. Beregningerne ses både i forhold til valg af selvbudgettering og valg af statsgaranti for budget 2021. Ved selvbudgettering baseres budgettet på kommunens egen prognose og ved statsgaranti baseres budgettet på statens garanterede udskrivningsgrundlag

Sammenfatning

I nedenstående tabel sammenfattes prognoserne for skatter, tilskud og udligning, som bliver gennemgået i notatet.

Tabel 1 - Skatter, tilskud og udligning i alt

(Mio. kr.)	2021 Stats- garanti	2021 Selvbud- gettering	2022	2023	2024
Skatter, i alt	-3.186,0	-3.209,2	-3.222,8	-3.227,0	-3.306,1
Tilskud og udligning, i alt	-937,1	-944,3	-965,3	-983,3	-1.022,8
Skatter, tilskud og udligning, i alt	-4.123,1	-4.153,5	-4.188,1	-4.210,3	-4.328,8
Nuværende budget	-3.995,1	-3.995,1	-4.092,4	-4.206,8	-4.206,8
Ændring	-128,0	-158,5	-95,7	-3,5	-122,0

I forhold til det nuværende budget forbedres indtægterne fra skat, tilskud og udligning i 2021 med 128-158,5 mio. kr. afhængigt af, om budgettet baseres på statsgaranti eller selvbudgettering.

De største påvirkninger af skatter, tilskud og udligning til budget 2021 i forhold til det nuværende 2021-budgetoverslag er hovedsageligt:

- En lavere forventet indkomstfremgang i indkomstskatterne grundet coronakrisen. Samt en mindre indkomstfremgang i Ballerup Kommune i forhold til landsgennemsnittet.
- Lavere indtægter fra selskabsskat baseret på virksomhedernes overskud i 2018 end forventet, både i Ballerup Kommune og i resten af landet – sidstnævnte har positiv betydning for udligningen af selskabsskat, men netto giver det en negativ effekt på de samlede indtægter, da den mindre udligning ikke kan kompensere for det større tab i skatteindtægten.
- Større indtægter fra den nye udligningsreform, hvor kommunerne bliver udlignet på baggrund af udgiftsbehov og beskatningsgrundlag, samt fastsættelsen af bloktilskuddet.
- Det særlige finansieringstilskud, der i en årrække har indgået i kommuneaftalen, er blevet gjort permanent.

Indtægtsbudgettet forbedres med ca. 30,4 mio. kr. mere ved valg af selvbudgettering end ved valg af statsgaranti. Dette peger på at vælge selvbudgettering, mens den større risiko ved at vælge selvbudgettering – særligt i år på grund af coronakrisen – omvendt peger på at vælge statsgaranti. Dette uddybes sidst i notatet.

Det forudsættes, at Ballerup Kommune ligesom i de seneste år vælger statsgaranti for 2021.

I 2022 er forventningen, at indtægtsbudgettet bliver 95,7 mio. kr. højere end det nuværende budget, 3,5 mio. kr. højere i 2023, og 122 mio. kr. højere i 2024.

I notatet redegøres der for budgetforudsætningerne vedrørende skatter, tilskud og udligning.

Skatter

Indkomstskat

Kommunens egen prognose for indkomstskatten i 2021 tager udgangspunkt i borgernes indkomster for 2019. Prognosen baserer sig på indberetninger til SKAT, hvor 98,5 pct. af samtlige selvangivelser på nuværende tidspunkt er indberettet.

I kommunens egen prognose fremregnes udskrivningsgrundlaget efterfølgende med KL's vækstskøn samt udviklingen i antallet af skattepligtige borgere hentet fra kommunens seneste befolkningsprognose, jf. Økonomibilag nr. 1. Provenuet fra indkomstskat er beregnet med en udskrivningsprocent på 25,5 pct.

Tabel 2 - Provenu af indkomstskat

(Mio. kr.)	2021	2022	2023	2024
Selvbudgetteret indkomstskat	-2.340,9			
Statsgaranteret indkomstskat	-2.317,7			
Sammenvægtet prognose		-2.385,8	-2.470,5	-2.532,3
Nuværende budget	-2.375,3	-2.459,2	-2.555,9	-2.555,9
Provenuændring	57,6	73,4	85,4	23,6

Kommunens prognose beregner provenuet af indkomstskatten for 2021 til 2.340,9 mio. kr., mens det statsgaranterede udskrivningsgrundlag giver et provenu på 2.317,7 mio. kr. Vælges statsgaranti falder indtægterne fra indkomstskat med 57,6 mio. kr. i 2021 i forhold til det nuværende budget, mens indtægterne med selvbudgettering falder med 34,4 mio. kr. i forhold til det nuværende budget.

I overslagsårene 2022-2024 er der ligesom sidste år indlagt et sammenvægtet provenu mellem kommunens egen prognose og KL's skøn for statsgarantien i ovenstående tabel. Vægtningen er 2 til 1, så kommunens egen prognose vægter mest. Baggrunden for inddragelsen af KL's skøn for statsgarantien er, at Ballerup Kommune erfaringsmæssigt vælger statsgaranti. Derfor giver den sammenvægtede prognose et mere retvisende bud på kommunens realistiske indtægter fra indkomstskat i 2022-2024.

I dette års prognose er kommunens egen prognose mere optimistisk end KL's skøn for statsgarantien. Derfor bidrager inddragelsen af KL's skøn til et mere konservativt sammenvægtet prognose for 2022-2024.

I 2022-2024 forventes lavere indtægter fra indkomstskat i forhold til nuværende budget på henholdsvis 73,4 mio. kr., 85,4 mio. kr. og 23,6 mio. kr.

Den lavere indkomstfremgang kommer som følge af coronakrisen. Coronakrisen har medført et betydeligt fald i beskæftigelsen. Dette slår igennem som et tab på arbejdsindkomsten for borgerne, og dermed en mindre fremgang på indkomstskatterne for kommunen. Samtidigt er der i Ballerup Kommune en lavere indkomstfremgang målt pr. borger i forhold til landsgennemsnittet.

Hvorvidt kommunen skal vælge selvbudgettering eller statsgaranti drøftes senere i notatet, da valget også har sammenhæng til indtægterne fra tilskud og udligning (se faktaboks 1).

Administrationen har indsendt en ansøgning om tilskud til skatenedsættelse til 25,4 pct. Administrationen forventer svar ved udgangen af september. Ansøgningen om tilskud til eventuel skatenedsættelse er ikke forpligtende.

Faktaboks 1: Sammenhæng mellem prognose for indkomstskat og tilskud/udligning

Prognosen for udskrivningsgrundlaget ligger til grund for både prognosen for indkomstskat og tilskud/udligning. Højere udskrivningsgrundlag medfører:

- Højere indkomstskatter
- Lavere tilskud og udligning. Fordi udsving i udskrivningsgrundlaget kompenseres med mindst 75 pct.

Alt andet lige ændrer indkomstskatter og tilskud/udligning sig således modsat hinanden ved udsving i udskrivningsgrundlaget.

Grundskyld og dækningsafgift

I 2003 blev der indført et loft over stigningen i grundværdierne, som grundskylden beregnes af. De faktiske grundværdier forventes at overstige loftet i 2021 og derfor anvendes det tilladte loft for grundværdierne til skatteberegningen for budget 2021.

Det forudsættes, at de faktiske grundværdier vækster med 1 pct. Med denne stigning forventes de faktiske grundværdier ikke at overstige loftet. Derfor anvendes de faktiske grundværdier i overslagsårene til beregning af det forventede skattegrundlag.

Ændringer i boligbeskatningssystemet – konsekvenser for borgerne og kommunen

Boligejerne har oplevet kraftige stigninger i grundskylden indtil 2016 og 2017, hvor grundskylden var fastfrosset; fra 2018 er der derimod tale om indefrysning af stigninger i grundskylden.

Loftet over grundværdierne betyder, at mange boligejere fortsat betaler en lavere grundskyld i forhold til den faktiske grundværdi. Disse boligejere oplever en stignede grundskyld, selvom grundskyldspromillen er uændret og grundværdierne i en periode ikke er steget. Denne stigning i grundskylden er i 2018-2023 omfattet af automatisk indefrysning og skal ikke betales før evt. salg af boligen (Den midlertidige indefrysningsordning). Staten friholder kommunerne for konsekvenserne af indefrysningen, og når boligejerne sælger boligerne, skal den indefrosne grundskyld betales til staten.

Implementeringen af det nye boligforlig, der skulle være indført i 2021, er udskudt til 2024, og i den forlængede mellempriode frem til 2024 er der indført en række tiltag. Fra 2022 vil reguleringsprocenten, der hidtil har været op til 7 pct., blive fastsat til 2,8 pct. årligt frem til 2024. Det betyder, at grundlaget for grundskylden højst kan stige med 2,8 pct. årligt. Den midlertidige indefrysningsordning videreføres frem til 2023. De kommunale grundskyldspromiller og dækningsafgifter kan ikke sættes op i 2021-2028.

Kommunens provenu af grundskyld og dækningsafgift

Som grundlag for kommunernes budgettering af de kommunale ejendomsskatter for 2021 anvendes den seneste opgørelse fra SKAT af de skattepligtige grundværdier. De samlede grundværdier er heri opgjort til 13.971 mio. kr., hvilket er en stigning på 0,2 pct. i forhold til året før. På grund af stigningsloftet ligger de afgiftspligtige grundværdier fortsat under de faktiske værdier og forventes at udgøre 13.818,1 mio. kr. i 2021. I provenuberegningen forudsættes det, at grundskyldspromillen er uændret på 28,89.

Der forventes et provenu på 398,4 mio. kr. fra grundskyld i 2021 stigende til 415,1 mio. kr. i 2024. Den nye prognose for 2021 for grundskyld sænker indtægterne med henholdsvis 7,7 mio. kr. og 3,4 mio. kr. i 2021 og 2022. Faldet i 2021 skyldes hovedsageligt, at de faktiske grundværdier er steget med 0,2 pct. i stedet for den forventede 1 pct.

Tabel 3 - Provenu af grundskyld

(Mio. kr.)	2021	2022	2023	2024
Prognose 2021	-398,9	-407,4	-411,5	-415,6
Tilbagebetaling	0,5	0,5	0,5	0,5
Prognose i alt	-398,4	-406,9	-411,0	-415,1
Nuværende budget	-406,2	-410,3	-414,4	-414,4
Provenuændring	7,7	3,4	3,4	-0,7

Kommunen modtager ud over grundskylden også dækningsafgift for forskelsværdierne for erhvervsejendomme. Dækningsafgiften for erhvervsejendomme opkræves med 10 promille, som er lovens maksimum. Desuden opkræves en dækningsafgift på 14,445 promille af grundværdien og på 8,75 promille af forskelsværdien for visse offentlige ejendomme, der er fritaget for grundskyld.

Der forventes et provenu i 2021 fra dækningsafgift på 90,4 mio. kr. Der regnes med uændret provenu af dækningsafgift i overslagsårene. Prognosen for dækningsafgiften forbedrer det nuværende indtægtsbudget med -2,5 mio. kr. i 2021-2024, hvilket hovedsageligt skyldes, at forskelsværdien på erhvervsejendomme er steget.

Tabel 4 - Provenu af dækningsafgift

Mio. kr.	2021	2022	2023	2024
Prognose 2021	-90,4	-90,4	-90,4	-90,4
Tilbagebetaling	0,5	0,5	0,5	0,5
2. rate af dækningsafgift COVID-19 *)	-41,0			
Prognose i alt	-130,9	-89,9	-89,9	-89,9
Nuværende budget*	-128,4	-87,4	-87,4	-87,4
Provenuændring	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5

*) I forbindelse med håndtering af coronakrisen har Ballerup Kommune udskudt virksomhedernes betaling af anden rate af dækningsafgift fra 2020 til 2021, svarende til 41 mio. kr. for at understøtte erhvervslivet i Ballerup.

Ballerup Kommune har de seneste år oplevet udgifter til tilbagebetaling af både grundskyld og dækningsafgift som følge af, at SKAT nedsætter den offentlige ejendomsværdi efter klage fra ejeren. Denne udgift er budgetlagt i såvel budgetåret som overslagsårene med to gange 0,5 mio. kr., som det fremgår af ovenstående tabeller for grundskyld og dækningsafgift. Dette niveau er uændret i forhold til første budgetopfølgning 2020, hvor budgettet blev justeret i forhold til forbruget.

Selskabsskat

I 2021 afregnes de endelige selskabsskatter vedrørende indkomståret 2018. På grund af efterslæb i Skattestyrelsen vedrørende slutligning af virksomheder er der dog en række forskydninger mellem årene.

Provenuet fra selskabsskat udlignes med 50 pct. af forskellen i forhold til landsgennemsnittet målt pr. indbygger, jf. afsnittet "Tilskud og udligning" nedenfor. Enkelte

kommuner, herunder Ballerup, har en særlig nedslagsordning. Ordningen betyder, at der gives et nedslag i det provenu, der indgår i udligningsordningen.

Indtægterne for selskabsskat er for Ballerup Kommune opgjort til 336 mio. kr. i 2021, hvilket er 33 mio. kr. mindre end forudsat i det nuværende budget. Ballerup Kommunes andel af landsselskabsskatten i 2021 er 4,4 pct.

Sammenholdt med budgetoverslaget i det vedtagne budget forventes nu følgende udvikling for provenuet fra selskabsskat:

Provenu af selskabsskat

(Mio. kr.)	2021	2022	2023	2024
Prognose 2021	-336,0	-337,3	-252,7	-265,9
Nuværende budget	-369,0	-369,7	-374,1	-374,1
Provenuændring	33,0	32,4	121,5	108,3

Forventede selskabsskatter i overslagsårene 2022-2024

Selskabsskatteindtægten for 2022-2024 budgetteres ud fra KL's forventning til de kommunale selskabsskatter på landsplan og et forsigtigt estimat for Ballerup Kommunes andel heraf på baggrund af Ballerup Kommunes andel siden 2007 (se faktaboks 2).

De forventede selskabsskatter i overslagsårene 2022-2024 er ca. 337 mio. kr. faldende til 266 mio. kr. i 2024, hvilket svarer til et fald i det forventede provenu på i alt ca. 262 mio. kr. i 2022 frem til 2024 sammenlignet med det nuværende budget. Det store fald kan tilskrives de lave konjunkturforventninger i 2020 og 2021, der er kommet i lyset af coronakrisen. Vi har ekstraordinært, grundet coronakrisen, indlagt en nedskrivning af selskabsskatterne på -40 pct. i årene 2020 og 2021. Dette vil særskilt ramme i 2023 og 2024 på selskabsskatterne, der kommer med tre års forsinkelse, og derfor vedrører indkomstårene 2020 og 2021.

Øvrig skat

Øvrige skatter består af forskerskat og skatter på dødsboer.

Det forventede provenu af dødsboskat og forskerskat er alle år fastsat til henholdsvis 0,5 og 2,5 mio. kr. Forventningen er baseret på den regnskabsmæssige udvikling og repræsenterer en mindre stigning i forhold til den hidtidige prognose.

Faktaboks 2: Forsigtig budgettering af selskabsskat i 2022-2024

Som det fremgår af teksten, er Ballerup Kommunes forventede andel af selskabsskatterne på landsplan konservativ. Det skyldes, at forventningen ikke kun er baseret på den gennemsnitlige andel siden 2007, men i lige så høj grad på den mindste årlige andel siden 2007:

- Ballerup Kommunes gennemsnitlige årlige andel af selskabsskatterne siden 2007 er 4,6 pct. - det svarer til ca. 418 mio. kr. i 2022
- Ballerup Kommunes mindste årlige andel af selskabsskatterne siden 2007 er 2,9 pct. - det svarer til ca. 256 mio. kr. i 2022
- Ballerup Kommunes forventede andel af selskabsskatterne i 2022-2024 er gennemsnittet af ovenstående - det vil sige 3,8 pct., som svarer til ca. 337 mio. kr. i 2022.

Tabel 5 - Provenu af øvrige skatter

(Mio. kr.)	2021	2022	2023	2024
Dødsboskat	-0,5	-0,4	-0,5	-0,5
Forskerskat	-2,5	-2,5	-2,5	-2,5
Prognose 2021 i alt	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Nuværende budget	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9
Provenuændring	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1

Tilskud og udligning

Bloktilskud og kommunal udligning

Den 5. maj 2020 indgik regeringen "Aftale om nyt udligningssystem", som danner forudsætningerne for et Danmark i bedre balance. Systemet udgør et mere robust og samtidig mere enkelt udligningssystem. Med aftalen er der samtidig tilført 6,5 mia. kr. i ekstra statslig finansiering.

På baggrund af den indgåede aftale har Social- og Indenrigsministeriet udmeldt bloktilskudspuljen og de statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb mv. Denne udmelding er baseret på det statsgaranterede udskrivningsgrundlag samt ministeriets skøn for kommunens folketal pr. 1. januar 2021 (48.670) og for de afgiftspligtige grundværdier.

Bloktilskudspuljen finansierer statens udgifter til de udligningsordninger, der ikke er rent mellemkommunale. Det gælder først og fremmest kommuner med økonomiske vanskeligheder, og udsatte ø- og yderkommuner. Puljen udgør 830,7 mio. kr. der fordeles som tilskud. Den resterende del af bloktilskudspuljen fordeles som statstilskud til kommunerne i forhold til indbyggertallet. Statstilskuddet kan efterfølgende reguleres, hvis kommunerne samlet set øger beskatningen. Bloktilskudspuljen er fastsat til 92,2 mia. kr. inkl. budgetgarantien, lov- og cirkulærepragrammet samt balancetilskud. Op til 4 mia. kr. af bloktilskuddet er betinget af, at kommunerne overholder den aftalte udgiftsramme for service- og anlægsudgifterne i kommuneaftalen.

For 2021 kan Ballerup Kommune vælge mellem statsgarantiniveauet eller selvbudgetteret udskrivningsgrundlag som udgangspunkt for beregningerne af kommunal udligning og tilskud - nedenfor er begge muligheder vist. Det forventede tilskuds- og udligningsniveau i 2022-2024 er beregnet på baggrund af ovennævnte 2-til-1 vægtning mellem kommunens

Faktaboks 3: Ændringer ved det nye udligningssystem

Det hidtil kendte udligningssystem bestod hovedsagligt af hovedstadsudligningen og landsudligningen, der udlignede ud fra et beregnet strukturelt underskud på tværs af kommuner. Dette er erstattet med et udligningssystem, der er baseret på en udligning af henholdsvis beskatningsgrundlag og udgiftsbehov.

- Det nye system er mellemkommunalt finansieret og ikke statsligt finansieret.
- Der er indført en særlig kompensationsordning for de kommuner, som stod til det største tab som følge af udligningsreformen, samt en udligning af dækningsafgift.
- Særskilt udligningen vedrørende henholdsvis selskabsskat og udlændinge bibeholdes, men reduceres.
- Det tidligere beskæftigelsestilskud er afskaffet med udligningsreformen og i den forbindelse er bloktilskuddet forhøjet betydeligt, tilsvarende kommunernes udgifter på beskæftigelsesområdet.

egen prognose og KL's skøn for det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

Hvorvidt kommunen skal vælge selvbudgettering eller statsgaranti drøftes senere i notatet, da valget også har sammenhæng til indtægterne fra indkomstskat (se faktaboks 1).

Overordnet set er indtægterne højere på tilskud og udligning i budgetperioden end det budgetlagte niveau i 2020. Dette skyldes til dels omlægningen af aftalesystemet samt det forhøjede bloktilskud, men også de store tilskud fra det nu permanente finansieringstilskud og kompensationen vedrørende skævhed i uddannelsesstatistikken i årene 2021 og 2022.

Tabel 6 - Tilskud og udligning

(Mio. kr.)	2021 Stats- garanti	2021 Selvbud- gettering	2022	2023	2024
Kommunal udligning	-175,4	-177,6	-205,4	-191,9	-221,8
Statstilskud	-761,0	-766,1	-753,2	-786,9	-799,0
Udligning af selskabsskat	114,5	114,5	109,1	77,8	81,2
Udligning af dækningsafgift	-0,1	-0,1	-0,4	-0,4	-0,5
Udligning vedrørende udlændinge	-5,1	-4,9	-4,6	-4,7	-4,5
Kommunale udviklingsbidrag til regioner	5,5	5,5	5,7	5,9	6,1
Øvrige særtilskudsordninger	-54,9	-54,8	-55,7	-56,9	-58,0
Finansieringstilskud	-26,2	-26,2	-26,2	-26,,2	-26,2
Kompensationsordning som følge af skævhed i uddannelsesstatistik	-34,6	-34,6	-34,6	0	0
Prognose 2021 for tilskud og udligning	-937,1	-944,3	-965,3	-983,3	-1022,8
Nuværende budget	-713,3	-713,3	-763,0	-772,2	-772,2
Ændring	-223,8	-231,0	-202,3	-211,2	-250,6

Kommunaludligning

Det generelle udligningssystem er opdelt i en separat udligning af henholdsvis udgiftsbehov og beskatningsgrundlag og er udelukkende finansieret mellemkommunalt. Yderligere videreføres korrektionen af overudligning, og der indføres en særlig kompensationsordning. Ballerup Kommunes indtægt i den kommunale udligning udgør samlet 175,4 mio. kr. i 2021 stigende til 221,8 mio. kr. i 2024.

- Udligning af udgiftsbehov. Kommuner med et beregnet udgiftsbehov over landsgennemsnittet modtager 93 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og landsgennemsnittet. Omvendt betaler kommuner med udgiftsbehov under landsgennemsnittet et bidrag på 93 pct. af forskellen mellem kommunens udgiftsbehov og landsgennemsnittet. På baggrund af kommunens eget udgiftsbehov modtager Ballerup Kommune 343,1 mio. kr. i udligning af udgiftsbehov.
- Udligning af beskatningsgrundlag. På samme metode som med udgiftsbehov udlignes beskatningsgrundlaget omkring landsgennemsnittet. Kommuner med beskatningsgrundlag under landsgennemsnittet modtager et tilskud på 75 pct. mellem kommunens beskatningsgrundlag og landsgennemsnittet. Og omvendt betaler kommuner med et gennemsnit over et bidrag på 75 pct. af forskellen. Kommuner med et særlig højt eller særlig lavt beskatningsgrundlag oplever højere udligning på op til 95 pct., Ballerup Kommune er ikke omfattet heraf. På baggrund af kommunens eget beskatningsgrundlag skal Ballerup Kommune aflevere 164,7 mio. kr. i udligningen af beskatningsgrundlag.

- Korrektion af overudligning. Ballerup Kommune bidrager til de kommuner, der modtager tilskud som følge af overudligning. Beløbet udgør 2,9 mio. kr. i 2021, og 3,2-3,3 mio. kr. i overslagsårene 2022-2024.

Statstilskud

Statens generelle tilskud (bloktilskud) til kommunerne finansierer tilskud til kommuner med økonomiske vanskeligheder og udsatte ø- og yderkommuner. Den resterende del bliver derefter fordelt til alle kommuner efter indbyggertal. Det tidligere beskæftigelsestilskud er afskaffet, og kommunernes udgifter til beskæftigelsesområdet er nu indeholdt i statstilskuddet, der er forhøjet væsentligt. Ballerup Kommune modtager 761 mio. kr. som statstilskud i 2021. For 2022 forventes kommunen at modtage 753,2 mio. kr. stigende til 799 mio. kr. i 2024.

Udligning af selskabsskat

Det kommunale provenu af selskabsskat udlignes i en særskilt ordning. Kommuner, hvor provenuet af selskabsskat pr. indbygger er højere end landsgennemsnittet, betaler et bidrag svarende til 50 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet, og omvendt modtager kommuner med et provenu under landsgennemsnittet et tilsvarende tilskud. Ballerup Kommune har en særlig nedslagsordning, der udgør 43,8 mio. kr. Dette nedslagsbeløb fragår i det provenu, som indgår i udligningsordningen. Udligningen udgør en udgift på 114,5 mio. kr. for Ballerup Kommune i 2021, og forventes at udgøre 109,1-81,2 mio. kr. i 2022-2024. Det forventede fald i udligning svarer til det forventede fald i selskabsskatteindtægter i 2023 og 2024 som følge af coronakrisen.

Udligning af dækningsafgift

I forbindelse med udligningsreformen er der etableret en ny udligning af det kommunale provenu fra dækningsafgifter på offentlige ejendomme. Kommuner hvis provenu er højere end landsgennemsnittet pr. indbygger yder et tilskud til kommuner, hvis provenu er lavere end landsgennemsnittet pr. indbygger. Bidraget bliver beregnet som 10 pct. af forskellen mellem kommunens provenu pr. indbygger og landsgennemsnittet pr. indbygger. Ballerup Kommune modtager et tilskud i 2021 svarende til 0,1 mio. kr. stigende til 0,4 mio. kr. i 2022-2024.

Udligning vedrørende udlændinge

Udligningsordningen vedrørende udlændinge har til formål at udligne kommunernes gennemsnitlige merudgifter i forbindelse med integration og sprogundervisning mv. til udlændinge. Med reformen af udligningssystemet nedjusteres ordningen med 2,6 mia. kr. Kommunerne finansierer ordningen under ét. Ballerup Kommune modtager i 2021 et nettotilskud på 5,1 mio. kr. faldende til 4,5 mio. kr. i 2024.

Kommunalt udviklingsbidrag til regionerne

Udviklingsbidraget til regionerne betales med et beløb pr. indbygger, der for 2021 er fastsat til 113 kr. Ballerup Kommunes bidrag udgør 5,5 mio. kr. i 2021. Bidraget forventes at stige i overslagsårene, således at det udgør 6,1 mio. kr. i 2024.

Øvrige særtilskudsordninger

Øvrige særtilskudsordninger dækker over en række tilskudsordninger, fx tilskud/bidrag til særligt vanskeligt stillede kommuner og tilskud til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske problemer.

Herudover indeholder særtilskudsordningerne "tilskud til ældreområdet", "tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen", "tilskud til værdig ældrepleje", "tilskud til bekæmpelse af ensomhed" og "tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud".

Ballerup Kommunes samlede andel fra særtilskudsordningerne er på 54,9 mio. kr. i 2021, og stigende til 55,7-58 mio. kr. i overslagsårene.

Finansieringstilskud

Med reformen af udligningssystemet er det ekstraordinære finansieringstilskud på 3,5 mia. kr. gjort permanent. Dette har tidligere været udmøntet som "Tilskud til styrkelse af likviditet". Ballerup Kommune får 26,2 mio. kr. i "Finansieringstilskud" i 2021. Der budgetteres med 26,2 mio. kr. i alle årene 2022-2024.

Kompensation som følge af skævhed i uddannelsesstatistikken

I aftalen om reformen indgår en toårig kompensation for kommuner som bagudrettet har haft tab for manglende oplysninger i den uddannelsesstatistik, der indgår i udligningssystemet; tabet er opgjort på baggrund af grundlaget for 2018. Tilskuddet udgør 1.123,5 mio. kr. i 2021 og 2022, hvoraf Ballerup Kommune modtager 34,6 mio. kr. i hvert af årene.

Selvbudgettering kontra statsgaranti

Valget mellem statsgaranti og selvbudgettering foretages for et år ad gangen, og der sker ingen forhåndsudmelding af vilkårene for statsgaranti i budgetoverslagsårene. I budgetforslaget ved førstebehandling blev budgetoverslagsårene rent teknisk beregnet som et vægtet gennemsnit af selvbudgetteringen og KL's skøn over statsgarantien i 2022-2024. Det endelige valg mellem statsgaranti og selvbudgettering skal senest træffes i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Generelle betragtninger

For at vurdere, om det bedst kan betale sig for Ballerup Kommune at vælge statsgaranti eller selvbudgettering, holdes provenuet ved statsgaranti op imod provenuet ved at vælge selvbudgettering i forhold til indkomstskat og tilskud/udligning. Herudover inddrages betragtninger omkring usikkerheden for den samlede økonomi ved valg af selvbudgettering.

Generelt kan det være fordelagtigt at vælge selvbudgettering, hvis man har kendskab til forhold, som vil skabe en ekstraordinært god lokal udvikling i beskatningsgrundlaget i løbet af det kommende år. Det gælder især, hvis man qua byudvikling kan forvente en stor stigning i befolkningstallet, eller hvis man qua tilflytning/udvidelse af lokale virksomheder kan forvente en særligt stor stigning i beskæftigelsen lokalt. Sidstnævnte er sjældent tilfældet i hovedstadsområdet, hvor der er tale om ét sammenhængende regionalt arbejdsmarked.

Fordele og ulemper ved selvbudgettering og statsgaranti i 2021

Samlet set vil der på det foreliggende grundlag være en gevinst på 30,4 mio. kr. ved at vælge selvbudgettering frem for statsgaranti for budget 2021. I det samlede billede er gevinsten dog beskeden og svarer til ca. 0,73 pct. af det samlede nettoprovenu af skatter og tilskud/udligning.

Der er således en – om end beskeden – fordel ved selvbudgettering.

Tabel 7 - Statsgaranti kontra selvbudgettering

Mio. kr.	2021 Stats- garanti	2021 Selvbud- gettering	Gevinst ved statsgaranti
Skatter i alt	-3.186,0	-3.209,2	23,3
Tilskud og udligning i alt	-937,1	-944,3	7,2
Nettoprovenu	-4.123,5	-4.153,5	30,4

På den anden side indebærer selvbudgettering en risiko i forhold til den samfundsøkonomiske udvikling i løbet af 2021, herunder den nationale og internationale økonomiske udviklings betydning for ballerupborgernes indkomstmuligheder og udviklingen i ejendomsværdierne i Ballerup Kommune (beskatningsgrundlaget).

Risikoen består i, at hvis beskatningsgrundlaget ikke udvikler sig så godt i 2021 som forventet, så vil kommunen i 2024 blive efterreguleret negativt på indkomstskatteområdet (afregning af forskelsbeløb). Denne risiko er særligt stor i den aktuelle konjunktursituation, hvor det reelle omfang af coronakrisens konsekvenser i 2021 endnu er meget usikre.

Såfremt der vælges selvbudgettering, vil kommunen også i 2024 opleve en efterregulering af tilskud og udligning. Denne efterregulering vil typisk delvist modsvare budgetafvigelsen på skatteindtægterne i 2021, fordi indkomstskatter og tilskud/udligning alt andet lige ændrer sig modsat hinanden ved lokale udsving i udskrivningsgrundlaget (se faktaboks 1).

Der kan dog også forekomme efterregulering i 2024 af tilskud/udligning – positivt eller negativt – som modsvarer en højere eller lavere skatteindtægt i 2021. Det sker, hvis kommunens aldersbestemte udgiftsbehov ændrer sig uforudset i løbet af 2021. Det socioøkonomiske udgiftsbehov spiller derimod ikke ind i efterreguleringen.

Som nævnt ovenfor, vil det være et argument for at vælge selvbudgettering, hvis der kan peges på en væsentlig grund til, at Ballerup Kommune i løbet af 2021 opnår en bedre udvikling i beskatningsgrundlaget end andre kommuner. Det kan der imidlertid ikke peges på, og som nævnt gør coronakrisen udsigterne for 2021 særligt usikre, hvorfor selvbudgettering fremstår som et risikabelt valg i forhold til en relativt beskeden forventet gevinst.

Det forudsættes derfor, at Ballerup Kommune ligesom i de seneste år vælger statsgaranti for 2021, og at dette var lagt til grund i det budgetforslag, der blev fremlagt ved førstebehandlingen.